TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2015. gada 16. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi — Direktīva 2002/21/EK — 7. un 20. pants — Strīdu starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus, atrisināšana — Pienākums piemērot 7. panta 3. punktā paredzēto procedūru — Pasākums, kam var būt ietekme uz dalībvalstu starptautisko tirdzniecību — Direktīva 2002/19/EK — 5. pants — Valsts regulatīvo iestāžu tiesības un pienākumi saistībā ar piekļuvi un savstarpēju savienojumu — Direktīva 2002/22/EK — 28. pants — Numuri, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai

Lieta C-3/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Najwyższy* (Polija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 6. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 3. janvārī, tiesvedībā

***Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej* ,**

Telefonia Dialog sp. z o.o.

pret

T-Mobile Polska SA , agrāk ***Polska Telefonia Cyfrowa SA*** .

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] (referents) un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 7. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej* vārdā – *M. Kołtoński* un *M. Chmielewska*, *radcowie prawni*,

— *Telefonia Dialog sp. z o.o.* vārdā – *R. Duczek*, *radca prawny*,

— *T-Mobile Polska SA* vārdā – *Ł. Dąbrowski*, *radca prawny*,

* Tiesvedības valoda – poļu.

— Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna* un *D. Lutostańska*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *J. Hottiaux* un *L. Nicolae*, kā arī *G. Braun*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 15. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 33. lpp.; turpmāk tekstā – "Pamatdirektīva") 6. pantu, 7. panta 3. punktu un 20. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (universālā pakalpojuma direktīva) (OV L 108, 51. lpp.) 28. pantu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej* (Elektronisko komunikāciju biroja priekšsēdētājs, turpmāk tekstā – "*UKE* priekšsēdētājs") un *Telefonia Dialog sp. z o.o.* (turpmāk tekstā – "*Telefonia Dialog*"), no vienas puses, un *T-Mobile Polska SA*, agrāk *Polska Telefonia Cyfrowa SA* (turpmāk tekstā – "*T-Mobile Polska*"), no otras puses, par lēmumu, ko pieņēmis *UKE* priekšsēdētājs strīdā starp šiem uzņēmumiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Atbilstoši Pamatdirektīvas preambulas 15., 32. un 38. apsvērumā teiktajam:

"(15) Ir būtiski, lai valsts pārvaldes [reglamentējošās] iestādes apspriestos ar visām ieinteresētajām personām par piedāvātajiem lēmumiem un ņemtu vērā to viedokļus pirms galīgā lēmuma pieņemšanas. Lai nodrošinātu, ka lēmumiem valsts līmenī nav nelabvēlīga ietekme uz vienoto tirgu vai citiem Līguma mērķiem, valsts pārvaldes [reglamentējošām] iestādēm būtu jāpaziņo arī Komisijai un citām valsts pārvaldes [reglamentējošām] iestādēm par dažiem lēmumprojektiem, lai tām būtu iespēja dot savas atsauksmes. Valsts pārvaldes [reglamentējošām] iestādēm ir lietderīgi apspriesties ar ieinteresētajām personām par visiem pasākumu projektiem, kuriem ir ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm. Gadījumi, kad piemēro 6. un 7. pantā minētās procedūras, ir noteikti šajā direktīvā un īpašajās direktīvās. [..]

[..]

(32) [..] Valsts pārvaldes [reglamentējošai] iestādei, iejaucoties strīda izšķiršanā starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus dalībvalstī, būtu jācenšas nodrošināt atbilstīb[u] pienākumiem, kas noteikti saskaņā ar šo direktīvu vai īpašajām direktīvām.

[..]

(38) Pasākumi, kas varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, ir pasākumi, kuriem var būt tieša vai netieša, faktiska vai potenciāla ietekme uz tirdzniecības modeli starp dalībvalstīm tādā veidā, kas varētu radīt šķērsli vienota tirgus izveidei. Tie iekļauj pasākumus, kuriem ir būtiska ietekme

uz operatoriem vai lietotājiem citās dalībvalstīs, kas *inter alia* iekļauj: pasākumus, kas ietekmē cenu lietotājiem citās dalībvalstīs; pasākumus, kas ietekmē citā dalībvalstī izveidota uzņēmuma spēju nodrošināt elektronisko komunikāciju pakalpojumu, un jo īpaši pasākumus, kas ietekmē spēju piedāvāt starptautiskus pakalpojumus; un pasākumus, kas ietekmē tirgus struktūru vai piekļuvi, kas rada ietekmi attiecībā uz uzņēmumiem citās dalībvalstīs."

4 Pamatdirektīvas 2. pantā ir paredzēts:

"Šajā direktīvā:

[..]

l) "īpašās direktīvas" nozīmē [Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta] Direktīvu 2002/20/EK [par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) (OV L 108, 21. lpp.)], [Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta] Direktīvu 2002/19/EK [par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva) (OV L 108, 7. lpp.)], [universālā pakalpojuma direktīvu] un [Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra] Direktīvu 97/66/EK [par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību telesakaru nozarē (OV 1998, L 24, 1. lpp.)];

[..]."

5 Pamatdirektīvas 6. pantā "Apspriešanas un caurskatāmības mehānisms" ir paredzēts ieviest valsts reglamentējošo iestāžu (turpmāk tekstā – "VRI") un ieinteresēto personu apspriedes procedūras, ja VRI ir nolūks, piemērojot šo direktīvu vai īpašās direktīvas, veikt pasākumus, kam ir būtiska ietekme uz attiecīgo tirgu.

6 Minētās direktīvas 7. panta "Iekšējā tirgus konsolidēšana elektroniskajām komunikācijām" 1. un 3. punktā ir noteikts:

"1. Veicot savus uzdevumus saskaņā ar šo direktīvu un īpašajām direktīvām, [VRI] iespēju robežās ņem vērā 8. pantā izklāstītos mērķus tiktāl, ciktāl tie attiecas uz iekšējā tirgus darbību.

[..]

3. Papildus 6. pantā minētajai apspriedei, ja [VRI] gatavojas veikt pasākumus, kas:

a) ietilpst šīs direktīvas 15. vai 16. panta, [piekļuves direktīvas] 5. vai 8. panta vai [universālā pakalpojuma direktīvas] 16. panta darbības jomā, un

b) kas ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm,

tā tajā pašā laikā padara pasākumu projektu pieejamu Komisijai un [VRI] citās dalībvalstīs kopā ar pamatojumu, ar ko pasākumi ir pamatoti, saskaņā ar 5. panta 3. punktu un par to informē Komisiju un citas [VRI]. [..]

[..]"

7 Šīs pašas direktīvas 8. pantā ir definēti vispārīgie mērķi un reglamentējošie principi, kuru ievērošana ir jānodrošina VRI. Šī panta 3. punkts ir izteikts šādi:

"[VRI] veicina iekšējā tirgus attīstību, *inter alia*:

[..]

d) sadarbojoties savā starpā un ar Komisiju caurskatāmā veidā, lai nodrošinātu pastāvīgas reglamentējošas prakses attīstību un konsekventu šīs direktīvas un īpašo direktīvu piemērošanu."

8 Pamatdirektīvas 20. pantā "Strīdu izšķiršana starp uzņēmumiem" ir noteikts:

"1. Gadījumā, ja rodas strīdi saistībā ar pienākumiem, ko nosaka šī direktīva vai īpašās direktīvas, starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus dalībvalstī, attiecīgā [VRI] pēc kādas no pusēm pieprasījuma, neierobežojot 2. punkta noteikumus, pieņem saistošu lēmumu, lai izšķirtu strīdu īsākajā iespējamā laikposmā un jebkurā gadījumā četros mēnešos, izņemot ārkārtējus apstākļus. [..]

[..]

3. Izšķirot strīdu, [VRI] pieņem lēmumus, kas vērsti uz 8. pantā minēto mērķu sasniegšanu. Pienākumos, ko [VRI] uzlikusi uzņēmumam, izšķirot strīdu, ievēro šīs direktīvas vai īpašo direktīvu noteikumus.

[..]"

9 Piekļuves direktīvas 5. pantā "[VRI] tiesības un pienākumi attiecībā uz piekļuvi un savstarpēju savienojumu" ir noteikts:

"1. [VRI], darbojoties saskaņā ar [Pamatdirektīvas] 8. pantā noteiktajiem mērķiem, veicina un, attiecīgos gadījumos, nodrošina, saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem, atbilstīgu piekļuvi pakalpojumiem un to savstarpēju savienojumu, un savietojamību, veicot savus pienākumus, veicinot efektivitāti, ilgstošu konkurenci un sniedzot maksimālu labumu lietotājiem.

[..]

4. Attiecībā uz piekļuvi un savstarpēju savienojumu dalībvalstis nodrošina to, ka [VRI] ir pilnvarota iejaukties pēc savas iniciatīvas – attaisnotos gadījumos vai, nolīguma neesamības gadījumā starp uzņēmumiem – pēc kādas iesaistītās puses pieprasījuma, lai nodrošinātu politikas mērķus, kas minēti [Pamatdirektīvas] 8. pantā, saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem un procedūrām, kas minētas [Pamatdirektīvas] 6., 7., 20. un 21. pantā."

10 Universālā pakalpojuma direktīvas 2. panta f) punktā ir ietverta šāda definīcija:

""numurs, kas nav piesaistīts konkrētai ģeogrāfiskai atrašanās vietai" nozīmē numuru no valsts numerācijas plāna, kas nav ģeogrāfisks numurs. Tas *inter alia* iekļauj mobilos, bezmaksas telefonu un speciālo pakalpojumu numurus".

11 Šīs direktīvas 28. pantā "Numuri, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai" ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina to, ka lietotāji no citām dalībvalstīm var piekļūt numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai, to teritorijā, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams, izņemot gadījumus, kad sazvanītais abonents komerciālu nolūku dēļ ir izvēlējies ierobežot īpašās ģeogrāfiskās zonās atrodošos zvanītāju pieeju."

Polijas tiesības

12 Atbilstoši 2004. gada 16. jūlija Likuma par telesakariem (*ustawa Prawo telekomunikacyjne*; *Dz. U.* Nr. 171, 1800. pozīcija) redakcijā, kas ir piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "2004. gada 16. jūlija likums"), 15. pantā ir noteikts:

"*UKE* priekšsēdētājs pirms:

[..]

2) reglamentējošu pienākumu noteikšanas, atcelšanas, uzturēšanas vai grozīšanas attiecībā uz telesakaru uzņēmēju, kam ir būtiska ietekme tirgū, vai tādu, kam šādas ietekmes nav,

3) lēmuma pieņemšanas attiecībā uz piekļuvi telesakariem, kas regulēta 28.–30. pantā,

4) lēmuma pieņemšanas citos likumā norādītos jautājumos

veic apspriedes procedūru, sniedzot jautājumā ieinteresētajām personām iespēju noteiktajā termiņā rakstiski izteikties par lēmuma projektu."

13 2004. gada 16. jūlija likuma 18. pants ir izteikts šādi:

"Ja lēmuma pieņemšana, kas norādīta 15. pantā, var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, *UKE* priekšsēdētājs kopā ar apspriedes procedūru uzsāk konsolidācijas procedūru, nosūtot [..] Komisijai un citu dalībvalstu [VRI] lēmumu projektus kopā ar to pamatojumu."

14 Šī likuma 27. pantā ir paredzēts:

"1. *UKE* priekšsēdētājs pēc savas iniciatīvas vai, pamatojoties uz jebkuras piekļuves līguma sarunu puses rakstisku iesniegumu, var, pieņemot lēmumu, noteikt sarunu pabeigšanas termiņu, kas nepārsniedz 90 dienas, skaitot no dienas, kad ir iesniegts iesniegums par šāda līguma noslēgšanu.

2. Ja sarunas netiek uzsāktas, ja operators, kam jāpiešķir piekļuve, to atsaka vai ja 1. punktā noteiktajā termiņā līgums netiek noslēgts, jebkura puse var lūgt *UKE* priekšsēdētājam pieņemt lēmumu, ar kuru tiek izlemti strīdīgie jautājumi vai definēti sadarbības nosacījumi.

[..]"

15 Šā paša likuma 28. pantā ir noteikts:

"1. Lēmumu par piekļuves piešķiršanu *UKE* priekšsēdētājs pieņem 90 dienu laikā pēc 27. panta 2. punktā minētā iesnieguma iesniegšanas dienas, [..]

[..]

4. Lēmums par piekļuves piešķiršanu aizstāj piekļuves nolīgumu daļā, uz kuru šis lēmums attiecas.

[..]

6. Lēmumu par piekļuves piešķiršanu *UKE* priekšsēdētājs var grozīt, pamatojoties uz jebkuras iesaistītās puses lūgumu vai pēc savas iniciatīvas, ja šādus grozījumus pamato nepieciešamība nodrošināt galalietotāju interešu aizsardzību, efektīvu konkurenci vai pakalpojumu savietojamību.

7. Ja sakarā ar pienākumu, kuri izriet no piekļuves lēmuma, neizpildi vai nepienācīgu izpildi tiek iesniegtas finanšu pretenzijas, ir jāvēršas tiesā.

[..]"

16 2004. gada 16. jūlija likuma 79. panta 1. punktā ir noteikts:

"Publiskā telefonsakaru tīkla operatoram jānodrošina, lai tā tīkla galalietotāji un citu dalībvalstu tīklu lietotāji varētu piekļūt numuriem, kas nav piesaistīti konkrētai ģeogrāfiskai atrašanās vietai Polijas teritorijā, ja tas tehniski un ekonomiski ir iespējams, izņemot gadījumus, kad sazvanītais abonents komerciālu nolūku dēļ ir izvēlējies ierobežot īpašās ģeogrāfiskās zonās atrodošos galalietotāju pieeju."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

17 *Telefonia Dialog* un *T-Mobile Polska* ir uzņēmumi, kuru rīcībā ir publiskie elektronisko sakaru tīkli un kas sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus Polijā. 2000. gada 4. aprīlī šie uzņēmumi noslēdza līgumu, kurā bija paredzēti sadarbības noteikumi un noteikumi attiecībā uz *T-Mobile Polska* tīklu lietotāju piekļuvi "automātisko tīklu" pakalpojumiem, kas tiek sniegti ar *Telefonia Dialog* tīkla starpniecību (turpmāk tekstā – "sadarbības līgums").

18 2006. gadā *Telefonia Dialog* prasīja *T-Mobile Polska* uzsākt sarunas, lai vienotos par sadarbības līguma pielikumu. Tā kā šie uzņēmumi nepanāca vienošanos, *Telefonia Dialog* prasīja *UKE* priekšsēdētājam noteikt termiņu jaunu sarunu pabeigšanai. *UKE* priekšsēdētājs noteica, ka šis termiņš ir 2006. gada 20. oktobris.

19 Tā kā sarunas netika pabeigtas šajā *UKE* priekšsēdētāja noteiktajā termiņā, *Telefonia Dialog* ar 2006. gada 9. novembra vēstuli prasīja minētajam priekšsēdētājam pieņemt lēmumu, lai atrisinātu strīdu starp *T-Mobile Polska* attiecībā uz iespējamajiem grozījumiem, kas jāizdara sadarbības līgumā.

20 Ar 2008. gada 19. decembra lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz 2004. gada 16. jūlija likuma 28. un 79. pantu, ar kuriem ir attiecīgi transponēts piekļuves direktīvas 5. pants un universālā pakalpojuma direktīvas 28. pants, *UKE* priekšsēdētājs atrisināja strīdu, nosakot pienākumu ieinteresētajai personai tostarp sniegt savienojumu pakalpojumu tā tīklā *T-Mobile Polska* tīkla lietotājiem un *T-Mobile Polska* – pienākumu nodrošināt šiem lietotājiem piekļuvi informācijas pakalpojumiem, kas tiek sniegti *Telefonia Dialog* tīklā. Šajā lēmumā *UKE* priekšsēdētājs noteica atlīdzības summas, kas jāmaksā par šiem pakalpojumiem.

21 *T-Mobile Polska* apstrīdēja *UKE* priekšsēdētāja lēmumu *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa, Polija). Ar 2011. gada 21. marta spriedumu *Sąd Okręgowy w Warszawie* atcēla šo lēmumu ar pamatojumu, ka *UKE* priekšsēdētāja lēmums neatbilst konsolidācijas procedūrai, kas paredzēta 2004. gada 16. jūlija likuma 18. pantā.

22 *UKE* priekšsēdētājs un *Telefonia Dialog* par *Sąd Okręgowy w Warszawie* spriedumu iesniedza apelācijas sūdzības *Sąd Apelacyjny w Warszawie* [Varšavas apelācijas tiesā], kas ar 2012. gada 1. februāra spriedumu šīs apelācijas sūdzības noraidīja. Tad *UKE* priekšsēdētājs un *Telefonia Dialog* katrs iesniedza kasācijas sūdzību par šo spriedumu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa).

23 *Sąd Najwyższy* norāda, ka pamatlietā tiek izskatīts jautājums, vai pirms lēmuma par sadarbības līguma grozīšanu pieņemšanas *UKE* priekšsēdētājam bija jāveic procedūra, kas paredzēta Pamatdirektīvas 7. panta 3. punktā.

24 Šajā ziņā šī tiesa jautā, pirmkārt, vai Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pasākums, ko VRI veikusi, piemērojot universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantu, skatītu kopā ar piekļuves direktīvas 5. pantu, vienmēr ir jāuzskata par tādu, kas ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkta izpratnē.

25 *Sąd Najwyższy* norāda, ka pamatlietā varētu šķist, ka *UKE* priekšsēdētāja 2008. gada 19. decembra lēmumam nav šādas ietekmes, jo tas neattiecas uz starptautiskajiem telesakaru pakalpojumiem, tajā nav noteikti atšķirīgi tarifi zvaniem uz numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai, kā arī nav noteikti atšķirīgi aprēķināšanas noteikumi atkarībā no tā, vai pakalpojumus lieto Polijas galalietotājs vai citas dalībvalsts lietotājs, nav noteikta cena, ko *T-Mobile Polska* maksā citu dalībvalstu galalietotāji, kas izmanto viesabonēšanu tās tīklā, par piekļuvi *Telefonia Dialog* tīklā sniegtajiem pakalpojumiem, nav noteikts arī, kādi tarifi jāpiemēro starp *T-Mobile Polska* un citu dalībvalstu lietotāju operatoriem par savienojumu *T-Mobile Polska* tīklā, un, visbeidzot, tas attiecas uz pakalpojumiem, kas principā tiek sniegti poļu valodā. Tomēr, ņemot vērā, ka universālo pakalpojumu direktīvas 28. pantā ir prasīts dalībvalstīm nodrošināt, lai šīs dalībvalsts teritorijā citu dalībvalstu galalietotāji varētu piekļūt numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai, tiesai ir šaubas par to, kāda atbilde ir jāsniedz uz šī sprieduma 23. punktā minēto jautājumu.

26 Otrkārt, *Sąd Najwyższy* uzdod jautājumu, vai Pamatdirektīvas 6. pants, 7. panta 3. punkts un 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka VRI vienmēr ir jāīsteno šīs direktīvas 7. panta 3. punktā paredzētā procedūra, ja tā, lai atrisinātu strīdu, veic pasākumu, kas ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

27 Treškārt, *Sąd Najwyższy* rodas jautājums, vai gadījumā, ja Tiesa nolemtu, ka Pamatdirektīvas 6. pants, 7. panta 3. punkts un 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz piemērot valsts tiesību normu, kas prasa ievērot procedūru, kura ir paredzēta 2004. gada 16. jūlija likuma 18. pantā, iesniedzējtiesai ir jāatsakās piemērot šo tiesību normu.

28 Šajā ziņā *Sąd Najwyższy* norāda, ka tātad apstiprinošas atbildes gadījumā pamatlietā nav iespējams interpretēt 2004. gada 16. jūlija likuma 18. pantu Savienības tiesībām atbilstoši. Visbeidzot, šī tiesa uzskata, ka Pamatdirektīvas 6. pantam, 7. panta 3. punktam un 20. pantam nav horizontālas tiešās iedarbības.

29 Šādos apstākļos *Sąd Najwyższy* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts saistībā ar universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka ikviens [VRI] veiktais pasākums nolūkā izpildīt universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantā noteikto pienākumu ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, ja vien šis pasākums var nodrošināt galalietotājiem no citām dalībvalstīm iespēju piekļūt numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai, šīs dalībvalsts teritorijā?

2) Vai Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts saistībā ar 6. pantu un 20. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka [VRI], izlemjot strīdu starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus, kuri attiecas uz to, ka viens no šiem uzņēmumiem izpilda pienākumu, kas izriet no universālā pakalpojuma direktīvas 28. panta, nevar veikt konsolidācijas procedūru pat tad, ja pasākums var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un ja saskaņā ar valsts tiesībām šai iestādei ir jāveic konsolidācijas procedūra gadījumos, kad pasākumam var būt šāda ietekme?

3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša, vai Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts saistībā ar 6. pantu, kā arī 20. pantu, skatīti kopā ar LESD 288. pantu, kā arī LES 4. panta trešo daļu, ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai ir pienākums atteikties piemērot valsts tiesību normas, ar kurām tiek noteikts, ka šai iestādei ir jāveic konsolidācijas procedūra vienmēr, kad tās veiktais pasākums var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

30 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka, uzdodot otro jautājumu, kas ir jāpārbauda vispirms, iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai VRI ir jāīsteno Pamatdirektīvas 7. panta 3. punktā paredzētā procedūra tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā.

31 Vispirms ir jānorāda, ka, lai atbildētu uz šo jautājumu, Pamatdirektīvas 6. pantam nav nozīmes. Šajā pantā ir noteikti nosacījumi un noteikumi, kādos ir jāīsteno procedūra, kas atšķiras no šīs direktīvas 7. panta 3. punktā paredzētās procedūras, kurā, ja VRI ir nolūks veikt pasākumus, kuriem ir būtiska ietekme uz attiecīgo tirgu, ieinteresētajām personām tiek sniegta iespēja pieņemamā termiņā izteikt savu viedokli par pasākumu projektu.

32 Tādējādi ir jāuzskata, ka, uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts un 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka VRI ir jāīsteno pirmajā no šīm normām paredzētā procedūra, ja, lai atrisinātu strīdu starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus vienā vienīgā dalībvalstī, tai ir nodoms paredzēt pienākumus, kuri nodrošinātu piekļuvi numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai atbilstoši universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantam, un ka šie pienākumi var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

33 Ne Pamatdirektīvas 7. panta 3. punktā, ne šīs direktīvas 20. pantā nav skaidri norādīts, ka VRI ir jāīsteno pirmajā no šīm tiesību normām paredzētā procedūra, ja tai ir nodoms strīdu starp uzņēmumiem atrisināšanas procedūrā, kas paredzēta otrajā [tiesību normā], pieņemt saistošu lēmumu, lai atrisinātu strīdu.

34 Tomēr, pirmkārt, no Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkta izriet, ka pienākums īstenot šajā pantā paredzēto procedūru nav atkarīgs no tās procedūras rakstura, kuras ietvaros VRI ir nodoms veikt attiecīgo pasākumu, bet gan no paša šī pasākuma mērķa un ietekmes, kāda tam var būt uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

35 Atbilstoši Pamatdirektīvas 7. panta 3. punktam dalībvalsts VRI ir jānodod Komisijas un citu dalībvalstu VRI rīcībā pasākumu projekts, ko tai ir nodoms pieņemt, ja, pirmkārt, šis pasākums ietilpst Pamatdirektīvas 15. vai 16. panta, piekļuves direktīvas 5. vai 8. panta vai universālā pakalpojuma direktīvas 16. panta darbības jomā un, otrkārt, minētajam pasākumam var būt ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

36 Otrkārt, kā ir norādīts Pamatdirektīvas preambulas 32. apsvērumā, VRI, iejaucoties strīda izšķiršanā starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus dalībvalstī, ir jācenšas nodrošināt atbilstību pienākumiem, kas noteikti saskaņā ar Pamatdirektīvu vai īpašajām direktīvām.

37 Konkrētāk, attiecībā uz pienākumiem, kas izriet no piekļuves direktīvas, šīs direktīvas 5. panta 1. punktā VRI ir uzticēts uzdevums nodrošināt atbilstošu piekļuvi un savstarpēju savienojumu, kā arī pakalpojumu savietojamību.

38 Piekļuves direktīvas 5. panta 4. punktā ir precizēts, ka VRI, iesaistoties pēc kādas no attiecīgajām pusēm lūguma, ja nav nolīguma starp uzņēmumiem, ir jāizpilda šajā direktīvā noteiktās prasības un tajā norādītās procedūras, it īpaši Pamatdirektīvas 7. un 20. pants.

39 Pasākumi, uz kuriem attiecas piekļuves direktīvas 5. pants, turklāt ir tieši norādīti Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkta a) apakšpunktā.

40 No visiem šiem elementiem izriet, ka attiecībā uz pasākumiem, ko VRI plāno veikt, pamatojoties uz Pamatdirektīvas 20. pantu, skatītu kopā ar Piekļuves direktīvas 5. pantu, piekļuves un savstarpēju savienojumu jomā strīda starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus dalībvalstī, ietvaros ir jāpiemēro Pamatdirektīvas 7. panta 3. punktā paredzētā procedūra, ja [šie pasākumi] var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

41 Tāds pasākums, kāds ir pamatlietā, kas veikts strīdā starp uzņēmumiem un kas ir vērsts uz piekļuves nodrošināšanu numuriem, kuri nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai atbilstoši universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantam, ietilpst pienākumos, ko VRI var noteikt atbilstoši piekļuves direktīvas 5. pantam, lai nodrošinātu atbilstošu piekļuvi un savstarpējo savienojumu, kā arī pakalpojumu savstarpējo izmantojamību. Šajā gadījumā, kā tas izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, pamatlietā aplūkotais lēmums turklāt ir pieņemts, piemērojot 2004. gada 16. jūlija likuma 28. pantu, ar kuru ir transponēts piekļuves direktīvas 5. pants, un šī likuma 79. pantu, ar kuru ir transponēts universālā pakalpojuma direktīvas 28. pants.

42 No minētā izriet, ka tāda pasākuma, kāds tiek aplūkots pamatlietā, projektam ir jāpiemēro Pamatdirektīvas 7. panta 3. punktā paredzētā procedūra, ja tam var būt ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

43 Turklāt šāda interpretācija atbilst mērķim, kas norādīts Pamatdirektīvas 7. panta 3. punktā un kurš, kā izriet no tās preambulas 15. apsvēruma, ir nodrošināt, lai lēmumiem valsts līmenī nebūtu nelabvēlīga ietekme uz vienoto tirgu vai citiem LES mērķiem.

44 Turklāt šādu interpretāciju apstiprina Pamatdirektīvas 7. panta 1. punkta, 8. panta 3. punkta d) apakšpunkta un 20. panta 3. punkta, kā arī piekļuves direktīvas 5. panta 1. un 4. punkta kopīga interpretācija.

45 Jāatgādina, ka Pamatdirektīvas 20. panta 3. punktā ir paredzēts, ka, izšķirot strīdu, VRI ievēro šīs direktīvas 8. pantā minētos mērķus, ka tās 7. panta 1. punktā ir noteikts, ka, veicot savus uzdevumus saskaņā ar minēto direktīvu un īpašajām direktīvām, VRI iespēju robežās ņem vērā šos mērķus tiktāl, ciktāl tie attiecas uz iekšējā tirgus darbību, un ka no piekļuves direktīvas 5. panta 1. un 4. punkta izriet, ka attiecībā uz piekļuvi un savstarpējo savienojumu VRI iejaukšanās paredz arī šo pašu mērķu realizēšanu un to ievērošanas nodrošināšanu. Atbilstoši Pamatdirektīvas 8. panta 3. punkta d) apakšpunktam VRI veicina iekšējā tirgus attīstību, it īpaši pārskatāmā veidā sadarbojoties savā starpā un ar Komisiju, lai nodrošinātu pastāvīgas reglamentējošas prakses attīstību un konsekventu šīs direktīvas un īpašo direktīvu piemērošanu.

46 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts un 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka VRI ir jāīsteno pirmajā no šīm normām paredzētā procedūra, ja, lai atrisinātu strīdu starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus vienā vienīgā dalībvalstī, tai ir nodoms paredzēt pienākumus, kuri nodrošinātu piekļuvi numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai atbilstoši universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantam, un ka šie pienākumi var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Par pirmo jautājumu

47 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jāuzskata, ka jebkuram pasākumam, ko VRI veic, lai nodrošinātu galalietotāju piekļuvi numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai atbilstoši universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantam, ir ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

48 Šajā ziņā *UKE* priekšsēdētājs apgalvo, ka pamatlietā aplūkotais lēmums būtiski neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Savukārt Polijas valdība uzskata, ka šim lēmumam "obligāti" nav ietekmes uz tirdzniecību starp šīm valstīm. Turpretī *Telefonia Dialog, T-Mobile Polska* un Komisija apgalvo, ka minētajam lēmumam var būt šāda ietekme.

49 Ne Pamatdirektīva, ne īpašās direktīvas neietver jēdziena "ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm" definīciju Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Tomēr šīs direktīvas preambulas 38. apsvērumā ir norādīts, ka pasākumi, kas varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, ir pasākumi, kuriem var būt tieša vai netieša, faktiska vai potenciāla ietekme uz tirdzniecības modeli starp dalībvalstīm tādā veidā, kas varētu radīt šķērsli vienota tirgus izveidei.

50 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 61.–64. punktā, jēdziens "ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm" Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkta b) apakšpunkta izpratnē ir identisks jēdzienam "tirdzniecības iespaidošana starp dalībvalstīm" LESD 101. un 102. panta izpratnē un tātad tam ir jābūt tādai pašai piemērojamībai šīs direktīvas 7. panta 3. punkta piemērošanas nolūkā.

51 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par šiem pantiem lēmums, nolīgums vai darbība var ietekmēt tirdzniecību dalībvalstu starpā tad, ja, ņemot vērā tiesisko un faktisko apstākļu kopumu, ar pietiekamu iespējamības pakāpi var paredzēt, ka tie tieši vai netieši, faktiski vai potenciāli var ietekmēt tirdzniecības plūsmas dalībvalstu starpā tādējādi, ka tas var negatīvi ietekmēt vienotā starp dalībvalstīm izveidotā tirgus mērķu īstenošanu (spriedumi *Asnef-Equifax* un *Administración del Estado*, C-238/05, EU:C:2006:734, 34. punkts un tajā minētā judikatūra; *Erste Group Bank* u.c./Komisija, C-125/07 P, C-133/07 P un C-137/07 P, EU:C:2009:576, 36. punkts, kā arī *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, EU:C:2013:127, 65. punkts).

52 Šādos apstākļos Tiesa nosprieda, ka šī ietekme turklāt nevar būt maznozīmīga (skat. it īpaši šajā ziņā spriedumus *Béguelin Import*, 22/71, EU:C:1971:113, 16. punkts; *Manfredi* u.c., no C-295/04 līdz C-298/04, EU:C:2006:461, 42. punkts, kā arī *Erste Group Bank* u.c./Komisija, C-125/07 P, C-133/07 P un C-137/07 P, EU:C:2009:576, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

53 Tiesa ir precizējusi, ka lēmuma, nolīguma vai prakses iespējamā ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm izriet no vairākiem faktoriem, kas, aplūkoti atsevišķi, obligāti nav noteicoši (skat. šajā ziņā spriedumu *Manfredi* u.c., no C-295/04 līdz C-298/04, EU:C:2006:461, 43. punkts), un ka, lai pārbaudītu, vai aizskārums būtiski ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, tas ir jāpārbauda, ņemot vērā attiecīgos ekonomiskos un tiesiskos apstākļus (spriedums *Asnef-Equifax* un *Administración del Estado*, C-238/05, EU:C:2006:734, 35. punkts), ievērojot visus attiecīgā gadījuma atbilstošos elementus (spriedums *Ziegler*/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 95. punkts). Šī ietekme tiek novērtēta, it īpaši ņemot vērā attiecīgā nolīguma vai prakses raksturu, attiecīgo produktu vai pakalpojumu raksturu un pušu stāvokli un nozīmi tirgū (skat. šajā ziņā spriedumu *Javico*, C-306/96, EU:C:1998:173, 17. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka attiecīgo pakalpojumu pārrobežu raksturs ir būtisks elements, lai novērtētu ietekmi uz dalībvalstu tirdzniecību (spriedums *Ziegler*/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 94. punkts).

54 Elektronisko sakaru jomā Pamatdirektīvas preambulas 38. apsvērumā ir norādīts, ka pasākumi, kas varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, ietver pasākumus, kuriem ir būtiska ietekme uz operatoriem vai lietotājiem citās dalībvalstīs, kas tostarp ietver pasākumus, kas ietekmē cenu lietotājiem citās dalībvalstīs, pasākumus, kas ietekmē citā dalībvalstī izveidota uzņēmuma spēju nodrošināt elektronisko komunikāciju pakalpojumu, un it īpaši pasākumus, kas ietekmē spēju piedāvāt starptautiskus pakalpojumus, un pasākumus, kas ietekmē tirgus struktūru vai piekļuvi un rada ietekmi attiecībā uz uzņēmumiem citās dalībvalstīs.

55 Attiecībā uz pasākumu, kura mērķis ir nodrošināt citu dalībvalstu galalietotāju piekļuvi numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai saskaņā ar universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantu, ir jānorāda, ka principā, ievērojot pašu šī panta tekstu, šādam pasākumam pēc būtības ir pārrobežu ietekme Savienības iekšienē.

56 Turklāt, kā tas izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu teksta, pamatlietā aplūkotajā lēmumā, pirmkārt, ir atļauts, it īpaši citas dalībvalsts galalietotājam, kas uzturas Polijā un lieto viesabonēšanu Polijas operatora tīklā, piekļūt numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai, un, otrkārt, noteikti attiecīgo pakalpojumu tarifi, kā arī šo tarifu pārskatīšanas noteikumi.

57 Šķiet, ka šāds lēmums, ciktāl tam viesabonēšanas dēļ ir starptautisks raksturs un tas var ietekmēt cenas, ko maksā citu dalībvalstu galalietotāji, var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkta izpratnē.

58 Attiecībā uz faktu vērtējumu iesniedzējtiesai tomēr ir jāpārbauda, vai pamatlietā aplūkotais pasākums nevar ne tikai nenozīmīgi, bet arī citādi ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, īstenojot tiešu vai netiešu, faktisku vai potenciālu ietekmi uz tirdzniecību starp šīm valstīm. Šajā nolūkā it īpaši ir jāņem vērā šī pasākuma un attiecīgo pakalpojumu raksturs, kā arī attiecīgo uzņēmumu stāvoklis un nozīme tirgū.

59 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Pamatdirektīvas 7. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jāuzskata, ka pasākumam, ko VRI veic, lai nodrošinātu galalietotāju piekļuvi numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai atbilstoši universālā pakalpojuma direktīvas 28. pantam, ir ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm šīs tiesību normas izpratnē, ja tas ne tikai nenozīmīgi, bet arī citādi var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, īstenojot tiešu vai netiešu, faktisku vai potenciālu ietekmi uz tirdzniecību starp šīm valstīm; tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par trešo jautājumu

60 Ņemot vērā uz pirmajiem diviem jautājumiem sniegtās atbildes, uz trešo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

61 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) 7. panta 3. punkts un 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts reglamentējošajai iestādei ir jāīsteno pirmajā no šīm normām paredzētā procedūra, ja, lai atrisinātu strīdu starp uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus vienā vienīgā dalībvalstī, tai ir nodoms paredzēt pienākumus, kuri nodrošinātu piekļuvi numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (universālā pakalpojuma direktīva) 28. pantam, un ka šie pienākumi var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm;

2) Direktīvas 2002/21 7. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pasākumam, ko valsts reglamentējošā iestāde veic, lai nodrošinātu galalietotāju piekļuvi numuriem, kas nav piesaistīti noteiktai ģeogrāfiskai atrašanās vietai atbilstoši Direktīvas 2002/22 28. pantam, ir ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm šīs tiesību normas izpratnē, ja tas ne tikai nenozīmīgi, bet arī citādi var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, īstenojot tiešu vai netiešu, faktisku vai potenciālu ietekmi uz tirdzniecību starp šīm valstīm; tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

[Paraksti]